

SPOMNITE SE ROVANSKIH REGUNCEV S KAKIM DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., THURSDAY MORNING, APRIL 25, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

Razne najnovejše svetovne vesti

PARIS — Iz uradnih krogov se poroča, da ima komisija, ki razloži odločitev o usodi Trsta, svoje poročilo že pripravljeno. Komisija je pod vodstvom češkoslovaškega ministra "velikih stvari", ki se združuje v Parizu. Po mnenju te komisije Trst pripada Italiji, če bodo kaj razpravljali o nemškem problemu.

PRAGA — Jan Masaryk, češki zunanji minister, je izročil komisijam "velikih stvari" zbranih na seji zunanjih ministrov v Parizu zahtevo češkoslovaške glave med Nemčijo in češkoslovaško državo, če bodo kaj razpravljali o nemškem problemu.

DUNAJ — Ameriški general Mark W. Clark je uradno poročal pri ruskih oblastih na Dunaju radi zopetnega napada štiri milijone let na ameriško transportno letalo, ki je bilo od ruskega letalstva obstreljano 21. aprila blizu Linza. To je že tretji mesec.

CHESAPEAKE — Predsednik Truman bo prekinil počitnice, če bo lahko udeležil pogreba pokojnega predsednika najvišjega sodišča Harlan F. Stone. Nato se bo zopet odpeljal za "na zrak" do nedelje.

DETROIT — Stiriinast avtomobilov je bilo poškodovanih, ko so avtomobili naloženi z delavci in uradniki hotelo na delo skozi vrste pred Stinson Aircraft tovarno.

Oddajte odrezke in denar v nedeljo

Odbor za NASH avtomobil v korist cerkve sv. Vida prosi farane in prijatelje, da oddajo odrezke in denar v prihodnjo nedeljo. Če to nedeljo pri kateri koli sv. maši. Do sedaj je prejeto 325.000.000 funtov. Zato ste prošni, da pomagate, da se bo to tudi uresničilo. V nedeljo od 9 do 12 dopoldne boste imeli na ogled nov NASH na razstavi pred cerkvijo sv. Vida na Glass Ave. Če imate že kupljeno delnico zanj, jo oddajte morda 5. maja lahko peljali v njem domov.

Bo spet pričela praznovati surovo maslo

Washington — Vlada nameni praznovati praznik surovega masla za vojaštvo in vojaške člane. Nakupovanje se prične 1. maja. Potrebno bo 100.000.000 funtov za praznik 12 mesecev. Da si bo vojaštvo dobilo izdelovalce surovega masla naročilo, da ga to maslo na stran v maju in juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Da se denar ta masla na stran v mesecih juniju je vzrok v teh mesecih najmanj enega masla.

Doprinosi za kampanjo Edward J. Kovačiča

V kampanjski sklad Edward J. Kovačiča, ki kandidira za okrajnega komisarja, so prispevali še sledeči:

Phil Močilnikar, 837 E. 185. St. \$50.00.

Po \$15.00: Emery Krizman, 961 Addison Rd. in Rakovčanka. Anthony Tomse, 1162 Hayden Ave. \$10.00.

Po \$5.00: Anton Petkovšek, 965 Addison Rd.; Anna Hlad, 5700 Bonna Ave.; Joseph Tomšič Sr., 5700 Bonna Ave.; William Zebkar, 5903 Bonna Ave.; Alexander Draucker, 7409 Delenbauch; Martin Svete, 1062 Addison Rd. \$2.00.

General G. C. Marshall v konferenci s Chiang Kaishekom

Chungking. — General Geo. C. Marshall je bil v konferenci z generalissimom Chiang Kaishekom in potem z generalom Chou En-lai, komunističnim poveljnikom. Razgovorjal se je z vsakim posebej, da bi ju pridobil za mirovna pogajanja glede Mandžurije.

Predsednik Truman je določil 22. maj kot dan trgovske mornarice

Washington. — Predsednik Truman je določil dan 22. maja kot narodni dan trgovske mornarice, ki se je nadvse junaško izkazala v zadnji vojni in ki se je v zadnjih 150 letih tako izpopolnila v vsoplošno korist.

Vprašanje, na katerega mi ne vemo odgovora:

Ali je rušenje cerkva spadalo k "osvobodilnemu boju"? Partizani so pozimi 1943-44 požgali na Kopanju cerkve, šola in župnišče. Pri tem so uničili slavno podobo Marijinega Vnebovzetja, vredno veliko vsoto kot umetnina. Ali je bilo potrebno to uničevanje za svobodo naroda? Potrebno je bilo edino za protiversko revolucijo. In tako uničevanje se je ponavljalo na nešteti krajih. Tem uničevalcem cerkva ploskajo v Ameriki tudi katoličani. Ali so še "tudi-katoličani"?

POSOJILO POLJAKOM JE ODOBRENO

Nasha vlada je odobrila posojilo pod pogojem, da se vrše na Poljskem svobodne volitve.

Washington. — Nasha vlada je odobrila posojilo Poljski v vsoti 90 milijonov dolarjev, pome, ko je potem poljskega poslanika Oskar Lange v Washingtonu dobila zagotovilo poljske vlade, da se v prihodnjem poletju vrše svobodne volitve. Lange je obenem izjavil v imenu svoje vlade, da bodo smeli k tem volitvam tudi časnikarski poročevalci zaveznških držav, ki bodo lahko nemoteno poročali o poteku volitev.

Posojilo je izdano sledeče: Export-Import banka da posojilo v vsoti 40 milijonov dolarjev, ki je plačljivo leta 1971 z obrestmi po tri odstotke. Likvidacijski odbor preostalega vojne-ga materiala v Evropi, pa je izdal kredita za 50 milijonov dolarjev za nakup iz te zaloge, ki je ostala naši vojski v Evropi. Predvsem namerava in želi poljska vlada s tem posojilom nakupiti ameriških železnih lokomotiv in železnih voz za prevažanje premoga, katerega ima Poljska iz svojih obnovljenih premogovnikov kakih 50 milijonov ton, ki bi ga rada oddala v razne države Evrope, kjer je tako silno pomanjkanje kuriva.

Kongres preplavljen s pismi državljanov, ki žele, da OPA ostane

Washington. — Uradni kongresniki v Washingtonu so kar preplavljeni s pismi in brožurkami državljanov, ki so tem potom sporili svojim kongresnikom, kaj mislijo o OPA uradu. Izmed pregledanih pism in brožur jih je 80% ki zahtevajo, da urad OPA ostane še nadalje, ostali pa so proti.

Senator Bankhead iz Alabame, ki se pravi sedaj trudi, da bi vsaj bombažne izdelke izpulil izpod OPA kontrole, je rekel, da je tudi on dobil precejšnje število pism svojih volivcev in da večina vseh zahtevajo, da OPA posluša je naprej. Največje težave pri tem so, ker ljudje, ki zahtevajo, da OPA ostane še nadalje, niso dovolj jasno izrazili svojih želja, ali dali kongresnikom kakih navodil za morebitno izpremembo poslovanja OPA urada.

Bivši bolgarski premier Tsankov prijatelj

Salzburg, Avstrija. — Blizu tega mesta je bil prijatelj bivši bolgarski premier Alexander Tsankov, katerega žele dobiti Bolgari, da ga postavijo pred sodišče kot nazijskega kolaboratorja.

ŠTIRI MILIJONE DEL BO NA RAZPOLAGO DO KONCA LETA

Washington. — Do konca tega leta bo na razpolago do štiri milijone del, kar je dovolj, da bo skoro gotovo primankovalo delavcev. Večje povpraševanje po delavcih bo iz vzroka, ker bodo tovarne začele s polno paro izdelovati predmete, ki jih ljudje težko pričakujejo in po katerih je veliko povpraševanje.

V marcu je bilo zaposlenih krog 53.000.000 delavcev in sedaj pa bo potrebnih nadaljne štiri milijone. Tako da se bo število brezposelnih znižalo na dva ali celo na en milijon in pol. Izmed 11.300.000 veteranov druge svetovne vojne je dobilo zaposlitev nad 7.000.000 veteranov, ostali pa so šli nazaj v sole ali v kako drugo treningo in nekaj pa jih je, ki se ne iščejo dela. V začetku aprila je dobivalo brezposleno podporo 1.700.000 veteranom.

NOVI GROBOVI

Frank Tomšič

Premislul je nanašaloma v torek zvečer Frank Tomšič, 4096 E. 139 St. v starosti 35 let. Bil je član dr. Bled št. 20 SDZ ter pevskega društva Planina v Maple Heights. Poleg zalujoče soproge Frances, roj. Legan, zapuščila sina Thomas Jerome, preter očeta Jernejca in mačeho Rose, brate Jernej, Viktor, Edward, in sestre: Mary Skufca, Theresa Skul, Josephine Filipovic in Angelo, polsestre Frances Tomšič, Anna Tomšič in Vivian Mišmaš. Pogreb se bo vršil iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda, 9116 Union Ave. v soboto ob 9:30 zjutraj in v cerkvi Sv. Lovrenca ob 10 uri.

John Gornik Sr.

Pogreb John Gornika Sr. bo v petek ob 7:15 v cerkvi sv. Vida in ne v soboto, kakor je bilo prvotno poročano, to pa zato, ker se v cerkvi sv. Vida vrši 40 urna pobožnost.

Anton Starc

Kakor smo že včeraj poročali je umrl nagle smrti Anton Starc v starosti 62 let. Po domače Medved, stanoval je na 1225 E. 61 St. Doma je bil iz Velikih Liplenj, odkoder je prišel v Cleveland pred 42 leti. Po poklicu je bil zidar. Bil je član društva Dosluzencev.

Tukaj zapuščala zalujoče soprogo Frances, rojena Pozelnik doma iz Vel. Lašč, sina Franka ter hčeri Hedwig in Frances Schauer. V starem kraju pa zapuščala eno sestro. Pogreb se bo vršil v petek ob desetih iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkvi sv. Vida in na Kalvarijo pokopališče.

Naj pokojni v miru počivajo, preostali pa izrekamo naše sožalje.

Češki obrambni minister zahteva popolen izgon Nemcev

Praga. — General Ludvig Svoboda, češki minister obrambe, zahteva, da se izžene iz češke države vse Nemce in se s tem, prepreči morebitno ustanovo nove pete kolone.

Če ne bo mila, se pa kopali ne bodo

Chicago. — Nad 150 oseb je moral oditi iz mestnega kopališča ne da bi se bili okopali. Vzrok — pomanjkanje mila. Nek umazan umovč je odnesel iz kopališke shrambe 4.000 kosov mila.

Italija je postala pozorna na pretečo fašistično revolucijo

Policija je zastražila in zaprla vse ceste, k vodi v Milan. Balkon palače, odkjer je imel navedeno govoriti Benito Mussolini močno zastražen. Fašistični letaki pozivljejo na boj proti komunistom.

Milan. — Italijanska policija je zaprla vse ceste, ki vodijo v mesto Milan, da prepreči fašistični pohod v mesto, katerega pričakujejo po tem, ko je bilo iz groba ukradeno Mussolinijevo truplo in po raznih vabilih, ki jih razpošiljajo novi fašisti, češ, da je prišel čas za borbo proti komunizmu v imenu Duceja.

Po svojih letakih, ki so jih izdali, novi fašisti pozivljejo narod na borbo proti pripadnikom rdečih negleda na žrtve, ki bi pri tem nastale. Policija je podvela vse varnostne korake, da se prepreči izgrede in morebitno nepotrebno prelivanje krvi.

Manifest, ki ga je izdala ta nova stranka fašistov, ki se nazivlje "fašistični demokratije" je sličen, kot jih je pred leti izdal Mussolini. Ta manifest pravi, da se bodo fašisti borili kot jih je učil oče italijanskega fašizma Benito, ker se "fašistični demokratije" čutijo obvezani za borbo proti rdečim krvnikom.

Tudi v Rimu je policija zavarovala vsa važnejša mesta z močnimi stražami, da se prepreči morebitne izgrede. Posebno pozornost je policija posvetila znani organizaciji, ki je poznana pod imenom "Mussolinijev udarni skadron," ki je najbolj poznan izmed vseh fašističnih organizacij v Italiji, posebno v severnem delu. Kot tajni vodja je bivši tajnik fašistične organizacije, neki Carlo Scorza.

Danes je v Italiji narodni praznik in praznovanje obletnice, ko so se dvignili italijanski partizani in osvobodili Milan ter ubili Mussolinija.

Delavci pravijo, če ne bo kave, pa delali ne bodo

Nome, Alaska. — Delavci pri U. S. Smelting & Refining Co. so odšli na stavko, ker jim je vodstvo tovarne odreklo tradicionalni odmor, ko je šel vsak lahko popit skodelico kave. Če kave ne dobimo, pa delali ne bomo, so odločno povedali delavci.

FRANCOSKI ČASNIKAR DUNNEMULLER OPISUJE RAZMERE NA POLJSKEM

Glasi francoskega ljudskega republikanskega gibanja, ki je stranka zunanjega ministra Bida, dnevniki l'Aube, prinašajo poročilo svojega dopisnika Jean Dunnemullerja, ki je bil z drugimi francoskimi časnikarji poslan na Poljsko. To poročilo se med drugim glasi:

"Rusija si hoče za primer nove evropske vojne zagotoviti evropski zahod ter zato hoče, da bi ji bila Poljska, katero je bila ozemelsko obrezala, zdaj prijateljska. Da bi mogla zagotoviti poljsko zaupanje, se poslužuje ta namen komunistov, ki pa so v tej deželi silno majhna skupina. Nihče na Poljskem ne ve, kdo je gospod Bierut, predsednik narodnega sveta in poglavar države. Se mnogo manj pa vedo kaj o gospodu Gomolki, ki je podpredsednik sveta in vodja komunistične stranke. O g. Mincu, industrijskem ministru vedo le toliko, da je svoje študije dokončal v Rusiji. Minister za javno varnost Radkiewicz zelo slabo govori poljsko. Državni minister

Dvanaest diplomatov osiških držav dobilo zavetje na Irskem

Washington. — Irska vlada je dala dvanajstim nemškim in japonskim diplomatom, ki so se na svobodi, toplo zavetje in protekcijo, kljub temu, da so zavezniki zahtevali njih izročitve. V tej skupini je deset Nemcev in dva Japonca.

Zavezniki so zahtevali, da se jih pošlje domov, a dublinska vlada se ni ne zgane. Med Nemci je bivši nazijski poslanik v Erie in njegovi pomočniki med Japonci pa je bivši generalni konzul v Dublinu in njegov svetovalec. Japonca se nista hotela vzkrcati na ladjo, ki je v februarju odšla iz Evrope ostale japonske diplomate v domovino. O tem je bil obveščen od naše vlade tudi general MacArthur, ki bo storil potrebne korake pri japonski vladi v Tokiju.

Detroit ostane pri starem času kot Cleveland

Detroitčani so sklenili, da ostanejo pri starem času. Tako je mesto Detroit stopilo v vrsto treh večjih vzhodnih mest, ki niso prešla na letni dnevni čas. Ta mesta so Cleveland, Toledo in Washington.

Uruguay odredila znižanje dobav žita za domačo vporabo

Montevideo. — Uruguay, ki je znana kot izvozna dežela pšenice, je odredila, da se zmanjša dobava pšenice za domačo vporabo za 33 odstotkov, kar se je zgodilo prvič v zgodovini te dežele.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Anzlovar's Department trgovina

Jutri je odprtija Anzlovarjeve nove trgovine. Stari in novi odjemalci so prijazno vabljeni, da si pridejo ogledat nove trgovske prostore. Pridite pogledat, pa če kaj kupite ali ne, ste vseeno dobrodošli. Nova trgovina je takoj poleg Norwood gledališča. Če pa boste želeli kaj kupiti, boste pa tudi imeli veliko izbiro pravkar došlih oblač, spomladanskih sukenj ter spodnjega perila za moške, ženske in otroke.

Naznanjata zaroka

Mr. in Mrs. Frank Godic, 1105 Norwood Rd, naznanjata, da se je zaročila na veliko noč nedeljo njiju hčerka Molly z Mr. Herman Meglich. Zaročence je sin Mr. in Mrs. Joseph Meglich, 1003 E. 64 St.

Praznovanje 20 letnice

Društvo sv. Družine št. 207 KSKJ praznuje v soboto 27. aprila zvečer v SND na 5050 Stanley Ave. 20 letnico obstanka. Domača zabava in ples. Zabava se vrši v soboto zvečer in ne v nedeljo, kot je bilo v dopisu poročano.

Letna seja

Letna seja skupnih društev SDD na Reher Ave. se bo vršila v soboto ob osmih zvečer. Vsi člani in zastopniki so prošni, da se udeležijo. Na dnevnem redu je tudi volitev odbora za tekoče leto.

Shod progresivnih demokratov

Progresivni demokratije otvorijo kampanjo za primarne volitve s posebnim shodom, ki se bo vršil v petek v SND na St. Clair Ave. ob osmih zvečer. Vabljeni so splošno vsi državljani in še posebno pa volivci iz 23. varde.

Zglasi naj se

Anton Glavan, doma iz Zelenega, p. Dobričice ima pismo iz starega kraja. Dobi ga pri Anton Glavan, 9515 St. Catherine Ave.

Poroka

V soboto se bosta poročila ob 10:00 v cerkvi St. Ignatius na West Blvd. Sophie Markliol, 10810 Parkhurst Ave. in Daniel Zapoli, 4425 W. 53 St. Prvotno je bilo naznanjeno, da se vrši poroka ob šestih zjutraj.

Danes smo 25. v mesecu

Člani in članice društev, danes smo 25. v mesecu Društveni tajniki bodo pobirali društveni asessment, potem že veste, kaj je treba nočjo.

Tretja obletnica

V soboto ob 7:00 bo v cerkvi sv. Lovrenca maša za pokojno Agnes Perko ob priliki tretje obletnice njene smrti.

Zrakoplovne tekme bodo v Clevelandu

Narodne zrakoplovne tekme se bo vršile na clevelandskem zrakoplovnem polju štiri dni, od 30. avgusta do 2. septembra, namesto tri dni, kakor je bilo prvotno določeno.

Kakor se posodi — tako se vrne

Mobile, Ala. — V tukajšni bolnišnici so pripeljali 11 letnega fantka, ki ga je ugriznila veverica. Na vprašanje, zakaj jo ugriznil, je on, je povedal da počenši od polkovnih poveljnikov, vsa sestavljena iz Rusov.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.
Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
Za Cleveland in okolico po razpisalnicah: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.

Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:

United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
U. S. \$4.00 for 6 months. Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
U. S. \$2.50 for 3 months. Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year, \$4.00 for 6 months, \$2.50 for 3 months.
Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 82 Thurs., April 25, 1946

Papež, politika in duhovnik

Nasprotniki vedno gonijo staro lajno, da se Cerkev in duhovnik ne smeta vtikati v politiko. Za temi načelnimi nasprotniki krščanstva caplja vedno nekaj tudi-katoličanov, ki ponavljajo ta klic svobodomelstva, ne da bi se zavedali nesmiselnosti svojega govorjenja. Kajti, kaj je politika? Vprašanje, kako urediti človeško družbo, predvsem višjo stopnjo te čisto človeške družbe — državo. Kdaj bo ta prav urejena in kdaj se bo državljanom v njej najbolje godilo. Po mišljenju krščanstva takrat, kadar se bo vsa zakonodaja, vsa njena izvršna in sodna oblast ravnala po božjih, človeku po naravi v dušo zapisanih postavah. O tem menda za kristjana ni dvoma, da mora katoličan storiti svojo dolžnost kot državljana, da bo pač družba res tako urejena. Če vse prepušča drugim, ni storil svoje dolžnosti. In kdo je tisti, ki razlaga nauk krščanstva, in kdo je tisti, ki pove katoličanu, da je njegova dolžnost vse storiti, da bo država vodena po načelih krščanstva, in da torej tudi prav voli, če ne Cerkev? Če je komu to tista politika, v katero se ne bi smela Cerkev vtikati, potem tak človek ne razume, da se ne da ločiti človeka na dva dela: na državljana in na katoličana. Vsak je oboje obenem. Zato mora tudi duhovnik te Cerkev razlagati prava načela o ureditvi človeške družbe in ne sme nauka skriti pod mernik, da rabimo svetopisemsko besedo. Duhovnik ne more molčati na primer ob nevarnostih komunizma in ob dejanjih komunistov.

Ne mislimo tukaj toliko a podrobnosti gospodarskega in socialnega življenja, ampak na načela, ki morajo biti vidni pri vsem našem dejanju in nehanju tudi v javnem življenju. Vsa naša dejanja, tudi recimo politična, morajo biti vselej v skladu z božjimi zapovedmi.

Značilno je, da so sovražniki Cerkev vedno poskušali v tej točki zapreti duhovniku usta. Hitler in Tito sta v tem enaka. Ena prvih skrbi jugoslovanske ustave je bila, da je prepovedala "zlorabo" prižnice v politične namene in hoteli tako vzeti Cerkev možnost povedati, kaj so zmote komunizma.

Na Veliko soboto je papež sam znova govoril o tem vprašanju. Pozival je italijanske katoličane, naj ne pozabijo pri bližajočih se volitvah, da so katoličani in da katoliške ljudi večje zapovedi tudi ob volitvah. Med drugim je rekel: "Ljudstvo je poklicano k vedno večji in vedno važnejši vlogi v javnem življenju. Ta poklic prinaša s seboj težko odgovornost. Odtod nujna potreba, da imajo verniki jasne in pravilne pojme o svojih dolžnostih v moralnem in verskem redu in o izvrševanju svojih državljanskih pravic zlasti pri volitvah."

Papež se sklicuje pri tem na navodila, ki jih je dal 16. marca pridigarjem postnih pridig. Prav o tistih navodilih je napisal C. U. Bulletin-u znani pisatelj Rev. James M. Gillis članek z naslovom: "Papež, politika in duhovnik." Objavljam ga v naslednjem dobesedno v večje razumevanje tega vprašanja. Povod nam daje papežev govor na Veliko soboto.

Takole piše Rev. Gillis:

"Če se papež znova in znova povrača na kako misel, se mi zdi, da je tudi duhovnik za to upravičen. Včasih se dejansko bojimo, da bi postali čitatelji nepotrpežljivi ob našem ponavljanju. Skoro slišimo jih, kako pravijo: "Začnite vendar kaj drugega." Toda nekatere stvari so, ki zahtevajo neprestanega ponavljanja. Tako na primer ravno vprašanje: "Duhovnik in politika." Tolikokrat sem to obravnaval, da bi me bilo skoro sram danes znova o tem govoriti, če ne bi spet papež sam tega načel.

Zadnjikrat je o tem spregovoril 16. marca. Sveti Oče je v vsakoletnem naročilu pridigarjem postnih pridig položil na srce, naj opominjo ljudstvo na njegovo pravico in dolžnost, da se udeležuje javnega življenja.

"Iz volivne pravice," tako je govoril, "izvirajo tudi moralne dolžnosti." In na to je dokazoval pravico Cerkev in duhovščine, da se udeležuje javnega življenja. "Narodni socializem je skušal Cerkev uničiti, toda Cerkev ne bo nikoli dopustila, da jo kdo zapre med štiri stene svetišča." Ločitev vere in življenja je nasprotna krščanskemu in katoliškemu pojmovanju.

Morda smem povedati, da sem ob teh papeževih izjavah prav jaz imel posebno osebno veselje. Kadar sem govoril o moralnih in verskih tvarinah, ki se nanašajo na narodno in mednarodno politiko, posebno kadar sem poskušal uporabiti načela evangelijev in cerkvenega bogoslovja pri obravnavi ne čisto cerkvenih zadev, so me obdžili, da "govorim politično." "Evangelija se drži," so mi pravili kritiki. "Prostor za duhovnika je pri oltarju, v zakristiji, na prižnici. Duhovnik naj se ne kaže v javnosti in na svetnih govorniških odrih. Kadar govori, naj bo to nauk katekizma."

Odgovor tem kritikom je na dlani. Na vseh katoliških univerzah vzdržuje Cerkev stolice za politično filozofijo. Ne omejuje tega nauka samo na laike. Duhovniki so vabljani in klicani, da se udeležujejo. Ako se uče, kaj so imeli povedati o politiki sv. Tomaž Akvivec in Suarez in Belarmin in Vittoria in Grotius, kakor tudi novejši avtoritete, menda fese ne morete pričakovati, da bodo ti poslušalci potem obdržali svoje znanje skrito. Če ne bi imeli tega učiti naprej, bi jih tega tudi ne bi učili.

Naj ne bo odveč povedati, da morajo v polni meri razumeti in pravilno obravnavati politične probleme le tisti, ki imajo prav imenovano šolo iz krščanske politične filozofije. Ljudje, ki teh vprašanj ne razumejo do dna, bodo vrjetno odločali le po trenutni koristnosti ali po svojem razpoloženju ali k večjemu po dnevnem javnem mnenju. Taki so pripravljani naravnost tajiti, da je kaka filozofija nad politiko in potrebna tudi v politiki. Zelo pripravno je namreč tajiti, česar kdo ne zna ali ne razume.

Duhovnik in dobro poučen katoličan lajik pa gleda na politiko v luči "večnih resnic." Duhovščina in svetni katoličani, ki poznajo načela krščanske filozofije o družbi, se ne love enkrat na to stran drugokrat na drugo, gnani po strankarskih koristih ali pa zanašani v pretirani želji ustreči ljudskemu čustvovanju, ki se dostikrat ziblje tja in sem kot petelin na strehi.

Te stvari smo dostikrat povedali v odgovor kritikom, ki so nas brezobzirno obtoževali, da smo "politični duhovniki." Z veseljem zato poslušamo nič manjšo avtoriteto kot papeža samega, kako opominja, da so nacisti (in ali ne bomo rekli tudi drugi sovražniki Cerkev?) uporabljali prav to pretvezo, da so mogli škodovati Cerkvi. Pogum vliva papeževa odločna jzjava: "Katoliška Cerkev ne bo nikoli dopustila, da jo kdo zapre med štiri stene svetišča."

BESEDA IZ NARODA**V priznanje prosvetnemu delavcu**

Pred dnevi se je poslovil od nas zaslužni in spoštovani trgovec Jim Šepic, predsednik direktorija Slovenskega doma na Holmes Ave., in se podal k sinu v državo Texas, kjer je otvoril trgovino z barvami. Mu bo li vroča klima južne države ugajala ne vemo, vemo pa, da se mu bo mnogokrat tožilo po Clevelandu, kjer je imel nebroj dobrih prijateljev. Vsi smo ga radi imeli. Bil je športnik in družabnik domačega po-nasnanja in v nastopu priljuden in vesel.

Ob novici, da nas zapušča predsednik naše narodne ustanove, nam je bila prvotno neumljiva — skoro neverjetna. Bil je eden onih, ki so postavljali temelje Slovenskemu domu na Holmes Ave. V šest in dvajsetih letih obstoja te narodne ustanove je bil polnih pet in dvajset let direktor korporacije in zdi se mi, da je na tem polju starosta vseh devetih narodnih domov, ki jih Cleveland in okolica premore. Iz direktorija je izostal samo eno leto in to radi bolezni, katera ga je privezala na bolniško posteljo.

Da je bil Jim Šepic res priljubljen med delničarji Slovenskega doma na Holmes Ave. znači dejstvo, da je bil na zadnji delniški seji izvoljen direktorjem med časom, ko se je nahajal v državi Texas na obisku pri sinu. Takoj po vrnitvi iz obiska pa ga je direktorij v priznanje velikih zaslug izvolil za predsednika korporacije, katero mesto pa je žal držal mesec dni.

Jim Šepic je eden onih redkih naših rojakov, kateri ni nikoli pustil voza sredi pota in nikoli ni klonil nad odgovornostjo, ki jo je prevzel. Dajal je pogum drugim, ko so omahovali in bodril k aktivnemu delu one, kateri so svojo dolžnost zapostavljali. Zadnjih deset let smo se direktorji zbirali okrog njega kakor učenci, poslušali njegove nasvete in ga ubogali, ker smo se zavedali, da ima v življenju bogate izkušnje. S svojim nasvetom, umnim gospodarstvom in dobavo potrebščin za obratovanje je korporaciji koristil izredno veliko in smelo trdim, da Slovenski dom na Holmes Ave. ne bi nikoli dosegel tega, kar je v zadnjih desetih letih, brez njegove pomoči. Čast in priznanje, kdor ga zasluži in Jim Šepic si ga je zaslužil pri naši narodni ustanovi.

Dragi sodirektor naše ustanove, naj Ti iz predsedniške pozicije v imenu direktorija, delničarjev in nebroj Tvojih dobrih prijateljev želim mnogo cvetoče sreče in ljubelega zdravja Tebi in ljubki ženiči do prijateljskega snidenja ob povrnitvi v

naše naselje. Ostanj nam do tedaj zdrav in vesel in sreča naj Te spremlja po potu življenja.

Frank Znidaršič, preds., Slov. doma, Holmes Ave.

Zakaj mora biti Edward Kovačič izvoljen?

Naslovljenemu vprašanju hočemo odgovoriti. V torek dne 7. maja se vrše po državi Ohio primarne volitve, pri katerih si bodo državljani izbrali kandidate za glavne volitve. V našem okraju kandidira na demokratski glasovnici za okrajnega komisarja naš odličen rojak Edward J. Kovačič, kateri že štiri zaporedne termine zastopa 23. vardo v mestni zbornici. Njegovo odlično zadržanje, njegova odločna volja, njegova zmožnost in razsodnost ga usposablja, da zamenja sedanjega za bolj zavezanega urad v Cuyahoga okraju.

Če se malo ozremo po rekord Ed. Kovačiča, katerega si je z velikim trudom in marljivostjo zgradil, nam bo jasno, da ga do tega ni vodila sebična misel, ampak misel pomagati svojemu bližnjemu in ga zastopati v javnem uradu.

Ze kot mlad dečko je kazal veliko nadarjenost. Udejstvoval se je v sportu in socialnih panogah, sodeloval pri slovensko-ameriškem žurnalizmu in aktivno posegal v naselbinj v društveno življenje.

Njegova telesna prožnost, prijazen nastop in kremenit postal ne samo pri nas, ampak značaj ga je oblikoval, da je tudi med drugorodni popularna osebnost. Njegova duhovnost in nepopustljiva borbenost ga v čednosti odlikuje brez omenjamo gotov korak, ki ga zavzema v borbi za pravice delovnega človeka.

Ed. Kovačič bi moral biti izvoljen v urad okrajnega komisarja zato, ker ima za ta urad vse zmožnosti, ker je mlad in energičen, ker pozna administrativna dela, ker je varčen in dober gospodar in ker pozna kako težko je zaslužiti dolar, s katerim morajo biti davki plačani. Važno za nas državljane pa je dejstvo, da je neodvisen od političnih klik, katere bi mu ukazovale, kaj sme in kaj ne sme storiti.

Rojaki in rojakinje jugoslovanskega porekla, stopite k sedcu, ki prijatelju in znanecu in poslužite se prilike pri delu med časom kosila in odmora in predložite drugorodnim državljanom vrline našega človeka v važen okrajni urad. Ne čakajte, storite svojo narodno dolžnost takoj in v čim izdatnejši meri, da bomo 7. maja slavili zmago. Vsi na delo, čas je kratek, toda za našo narodno stvar zelo važen. Od ust do ust naj gre govorica Edward

J. Kovačič for County Commissioner.

Ed. Kovačič kampanjski odbor.

Članom dr. Srca Jezusovega (Samostojno)

Cleveland, O. — Ker je mnogo naših članov in članic, ki jim še ni znano o sklepu zadnjih društvenih sej in še posebej o zaključkih naše zadnje seje, naj vam tu razložim, kako bo društvo likvidiralo.

Vsak član in članica naj prebere to poročilo, da me ne bošte potem nadlegovali vsak posebej, ker imam preveč drugega dela, da bi mogel vsakemu posebej razlagati kako in kaj. Najprej vam povem, da vam asesmentu ni treba več plačati.

Torej to naj vas ne skrbi več. Društvo je prenehalo poslovati s 30. marcem in kdor je imel do tedaj plačan svoj asesment, lahko pričakuje tudi svojega deleža, kdor pa ni imel plačano, pa naj sam sebi pripiše. Uverjen sem, da sem vas dovolj opominjal s kartami in potom naših časopisov.

Vsak član in članica pa je prošel, kljub temu, da je društvo s poslovanjem prenehalo, da vselej, kadar se selite sporočite tajniku vaš novi naslov. Če ne morete osebno do tajnika, pa napišite na kartico vaš stari in novi naslov in naslovi-te kartico na: Frank A. Turek, 985 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio. To je potrebno zato, da vas v slučaju potrebe tajnik lahko dobi.

Likvidacija gre polagoma naprej in kakor hitro bo imel likvidacijski odbor kar največ gotovine na rokah, bo prišel z razdelitvijo. Vsi tisti člani in članice, ki imate svoj asesment plačan za en mesec ali več naprej, boste najprej dobili svoj asesment povrnen. Računa se zadnji asesment za mesec marc. Nikar pa ne pričakujte, da bo vse to veliko delo zgotovljeno v par tednih.

V slučaju, da kateri članov ali članic društva Presv. Srca Jezusovega, ki je sedaj v likvidaciji, umrje, so prošeni sodniki, da tudi to naznanijo tajniku na prej omenjeni naslov, da bo vedel komu oddati končno izplačilo. Torej prosim vas, da upoštevate to sporočilo.

Frank A. Turek, tajnik, 985 Addison Rd., Cleveland 3, Ohio.

Od podružnice št. 14 SZZ

Euclid, O. — Oživila je zopet pomlad v vsej svoji krasoti in cvetja najlepših barv. Tako je oživila tudi naša podružnica št. 14 Slovenske ženske zveze in članice so se zavzele, da se oživi nekdanjo aktivnost ter so sklenile, da se priredi v korist naše ročne blagajne krasno dramo "Razvalina življenja." Drama je nekaj krasnega in igralci se bodo potrudili, da jo bodo točno podali. Odbor pa se bo potrudil, da bodo tudi vsi posetniki točno in kar najboljšje postreženi.

Prijazno vabimo vse članice naših sosednjih podružnic, da nas posetite in vem, da vam ne bo žal, članice naše podružnice pa vam bomo hvaležne in vam bomo ob priliki povrnila vašo naklonjenost.

Drage članice, napolnite dvorano. Naša blagajna je vselej radodarna in ustreže skoro vsaki prošnji, če nam je le mogoče. Nima pa naša blagajna zadostnih dohodkov samo od tistega asesmentu, ki ga plačujemo v ročno blagajno, saj ne zadostuje niti za vzdrževanje podružničnega urada.

Nobene prireditve ali igre nismo imele že precej časa, ker nam pač razmere niso dopuščale. Tudi sedaj ni ravno najboljše, ampak nekaj mora-

mo toriti, kajti prošnje prihajajo za pomoč vsak dan in v skupnosti bomo največ dosegle.

Za našo prireditev smo izbrale tudi res lep dan — belo nedeljo — 28. aprila, pričetek ob pol štirih popoldne. Z igro bomo pričele točno, ker bo potem še ples in prosta zabava. Na razpolago bo tudi prigrizek.

Zato še enkrat prav vljudno vabim vse naše članice, kakor tudi članice sosednjih podružnic in sploh vse naše prijatelje in prijateljce, da nas posetite na belo nedeljo popoldne v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave.

Na svidenje! S sestrskim pozdravom,

Frances Medved, blagajničarka.

Kaj so partizani počeli na Gorškem

Priobčujem zgodbo moža, ki je ušel partizanom in doživel, kaj so delali, ko so pridli na Gorško. Vidi se, da tem podivjancem človeško življenje ni nikjer ni bilo sveto. Z njim napravljeni zapisnik priobčujemo dobesedno za pravo poznanje razmer.

ZAPISNIK

sestavljen dne 1. 7. 1945 v taborišču Monigo pri Trevizu.

Zaslišani L. i. k. r. Franc, sin Viktorja, rojen 3. 12. 1920 v Idriji Via Premuda 24, sofer, izpove:

Spomladi sem bil uslužben kot gozdni delavec v Idriji. Dne 1. maja 1945 so prišli v Idrijo partizani in mobilizirali vse moške v starosti 16-50 let. Večino mobilizirancev so dali v brigade, največ v Prešerno-vo brigado, ki je sedaj neke na Gorenjskem, nekaj mlajših pa so izbrali in jih dodelili policiji. Med temi sem bil tudi jaz. Kakor mislim so dodelili policiji take, o katerih so upali, da bodo postali kmalu njihovi pravi priistaši. Nastavili so me pri Narodni obrambi v Gorici. To je njihova policija. Bil sem tam uslužben kot sofer in sicer sem nastopil svojo službo dne 7. maja. Opravljal sem razne vožnje, vedno v spremstvu ene, ga ali dveh stražnikov. Mnogo-krat sem vozil ljudi, ki so jih pobirali v Gorici in jih vozili v zapore. Pri pobiranju ljudi niso delali dosti izbire in niso poznali obzirov. Zadostovalo je, da je kdo od policije označil koga za nasprotnika komunizma ali ga obdolžil fašizma, pa je bil takoj aretiran in zaprt. Za te ovadbe po policijskih organih ni bilo treba nikakih dokazil, ampak je zadostovala samo izjava ovaditelja. V mnogih primerih so se posamezni, ki so bili tedaj v službi policaja, maščevali nad svojimi osebnimi nasprotniki na ta način, da so jih spravili v zapor in potem večinoma v smrt.

Se istega dne, ko sem nastopil službo, je napravila goriska policija racije po gorški bolnici. Tam je bilo namreč še od prej kakih 30 četnikov. Vse te so odpeljali iz bolnice, z njimi vred pa še kakih 10 drugih bolnikov obojega spola in jih spravili v policijske zapore. En avtomobil s temi jetniki sem vozil tudi jaz, spravili so jih v sodne zapore v Gorici. Razen tega so polovili v tem času okrog Gorice, zlasti v Brdih, mnogo čtenikov, ki so se skušali prebiti tam skozi. Vse te so spravljali v sodne in policijske zapore.

Dostopa v te zapore jaz kot sofer nisem imel, ampak so lahko prihajali vanje samo stari partiji. Kolikor sem mogel opazovati, so dajali jetnikom le toliko hrane, da niso od lakote pomrli. Pač pa so jih vsak dan pretrepali in mučili. Videl tega mučenja nisem, pač pa sem vsak dan slišal iz jet-

niških celic vpitje in stolu-mučenih. To mučenje se vršilo podnevi in ponoči. Pajali so pa ljudi samo ponoči.

V začetku junija so aretiro-dovnike frančiškanskega samostana v Gorici in jih zapeljali v samostanu so pustili le stara patra. Kam so jih zapeljali, ni znano, le to vem, da jih nameravali Angličani izteti iz zapore, ko so izvedeli, da jih niso več našli. Dajali so jih jazu v Gorici, se vedelo o usodi teh frančiškanov. Iztega večera, ko so priredili kane zaprli, so priredili kane zani v njihovi kapeli. V kapeli so popivali in pili in ko so se upijali, so postali vse verske podobe in ikone. Vse to sem sam videl, sem šel tam mimo.

Takoj po nastopu svoje službe sem znal, da vozijo partizanske jetnike nekam v Trnovo. Dne 13. maja sta bila dva avtomobila takih nesrečnikov. Ma so bili to četniki in to nekaj je bilo pa tudi precej, cev iz Gorice, od teh sem žensk. Dokaj od teh sem na videz poznal, bili so Slovenci, nikogar teh ne bi mogel načiti kot fašista ali njemu pristasa, ampak so bili poštenj in preprosti. Vseh skupaj je bilo po vilu s četniki vred okoli Naložili so jih na dva avtomobila na ta način, da so bili vsi ležati, in sicer kar vrh drugega do vrhine. Dosegajo stranice avtomobilov, ko so jih nametali na avtomobil, so skakali po njih in le kdo dvignil glavo, pa je bil partizanski policaj s puščico v navi. Na ta način so že med potjo nekaj od njih in izčrpanosti pomrli. Kar pometali iz avtomobilov jih pustili kraj ceste. Dajali so jetniki morali letati avtomobilu le do vrhine, je v tem, ker partizanski teli, da bi zavezništvo vedela, kaj vozijo. Na straneh avtomobilov sedli partizani — stražniki so zakrili pogled naprej za avtomobilovo kabino in del policijski oficir v avtomobilu v roki in če je bil skušal dvigniti glavo, ga je bil z njim. Ta vožnja je vršila ponoči, kakor vsaka. Vozili smo do koder je pot vezana, koder je bilo nekaj dalje, to je bilo nekaj novskim gozdom, smo se Ta peš pot je za avtomobila dolga pol ure, ker so bili tako hitri, da niso mogli hoditi. Tu, kamor smo bili namenjeni, je več prepadov. Pri tem se ustavili, jetniki so se postavili pred brezna, v redi je vprašal part. stražnik če ima kdo kak osebnostni s katerim od jetnikov, kar lahko izbere in počne, kar hoče. Kakih pet jetnikov starih partizanov si je svoje žrtve, ki so jih sam bili. Daljših muk pa ni bilo, pač pa mi je bil Rebec Slavko iz Idrije bil mobiliziran kot stražnik so na tem mestu v njegovih snotnosti vršili hudu mučenje. Ta Rebec je ušel obenem noj in bo morda prišel v bo mogel podati svoje Pobite žrtve so zmetali v de, pa tudi žive so pehali. Mnogo četnikov pa je voljno poskakalo v jame, videli kaj jih čaka. Tako z v Trnovski gozd so se skoro vsak večer, dokler bil v Gorici, in sicer so odli v vselej 30 do 40 oseb, četka je bilo vmes precej nikov, potem pa so bili domačini. Dne 12. junija morali partizani zapustiti cc, jaz sem se tedaj s tem pa sem pobegnil. Kaj so mogli opazovati, soslужbenci, mi ni znano, nam je bilo strogo prepovedano, da ne gremo na 3. avtomobil.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Just around the corner...

KUHINJA SANJ, na katero ste čakali . . . moderna, čas hraneča, delo hraneča Vse-električna kuhinja katero ste tako dolgo želeli . . . je zdaj za vas ravno okrog vogala.

Res, kar zdaj že lahko uresničujete svoje sanje o krasni, manj dela, Vse-električni kuhinji. Ena izmed lepih stvari o Vse-električni kuhinji je, da se lahko instalira po edinicah . . . *en delo hraneč pripomoček ob enem času.*

Elektrika je zdaj poceni in postane še ceneja kadar prevzame več naloge v vaši hiši — ker več ko elektrike porabite, manj stane povprečna edinica. Pomnite, elektrika je vaš *najboljši* in *najcenejši* služabnik.

The Illuminating Company
ALWAYS AT YOUR SERVICE

Everybody Welcome to

DEMOCRATIC MASS RALLY

CAMPAIGN OPENING

of the

Progressive Democrats of Cuyahoga County

at SLOVENIAN HALL, 6417 St. Clair Avenue

on Friday Evening, April 26th, 1946, at 8 P. M.

HEAR PROGRESSIVE AND MILITANT
SPEAKERS INCLUDING

Sylvester V. McMahon, Co-Vice Chairman
Progressive Democrats

Charles A. Vanik, Progressive Candidate
for Congress 21st District

William M. Boyd, Progressive Candidate
for Congressman At Large

Edward J. Kovacic, Progressive Candidate
for County Commissioner

Edward L. Pucel, Progressive Candidate for Member
of State Central Committee — 20th District
and OTHERS

Vote Progressive—Ask for a Democratic Ballot
Vote for the Progressive Slate Headed by
Governor Frank J. Lausche

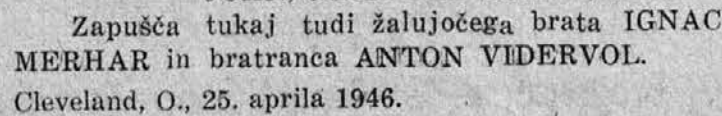
Primary Election — Tuesday, May 7th, 1946

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENdicott 9350

6% plivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.

RE-NU AUTO BODY CO.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje.
Welding!
JOHN J. POZNICK

Cleveland, Ohio, dne 22. aprila, 1946.

Clairwoods No. 40 SDZ Here We Go Again Dance

TONIGHT, THURSDAY, APRIL 25

MUSIC BY
JOHNNY PECON'S ORCHESTRA

SLOVENIAN NATIONAL HOME
St. Clair Ave. & E. 65th St.

REFRESHMENTS
8:00 to 11:30 P. M.
Tickets 50c Tax Paid